

causa, ut frequentius visa et lecta auxilium mihi A præberet ipsa scriptura, quamvis exigua et illucubrata. Sic itaque, mi Pater, inchoavi hoc opusculum et perfeci. Hoc etenim a te desidero accipi, a te concupisco legi, et flagito emendari, a te postulo corroborari; quatenus si aliquis mei similis post finem meum invenerit, et legere atque exinde in melius assurgere maluerit, illius profectus proficiat mihi, meque mortuo, vel tantillum opus meum viva atque, me tacente, clamet pauperrima locutio mea in Conditoris servitio. De cætero autem peto quo non attendatur ad vilissimam formam arboris, sed ad mellifluum gustum pomi optimi generis, illius scilicet per quod evacuatur vis mortis propinata per gustum vetiti arboris.

Explicit prologus.

Quadam igitur die, dum ex capitulo nimis affectatus rixosis actumidis, sive sæcularibus locutionibus fratrum quondam exissem, occurrit animo ut, dimissis exercitationibus illis, causa quietudinis villas adirem: quo facto, dum residerem tranquillius, acceptis tabulis et stylo, cœpi dictare isto modo.

Scio, et veraciter scio, quia verum est quod mihi objiciunt fratres mei, sed et deceptores sui quia verbum, quod in auribus illorum de divinis lectionibus refero, non dulce, non leniter, sed exasperanter profero; et ego judico quia sic est, sed quare? quia in malivolam animam, id est in sæculari animo, non potest introire divinus sermo, etc., non de omnibus dico, etc.

ANNO DOMINI DCCCCV.

JOANNES PAPA IX.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Mansi, Conciliorum generalium tomo XVIII.)

Joannes IX, patria Tiburtinus, patre Rampoaldo B natus, professione monachus, et ordine diaconus, post obitum Theodori factus est pontifex anno Domini 901(a), sub Ludovico IV imperatore. Cum Berengarius dux Forojuliensis captum imperatorem oculis simul et imperio privasset, et cum armato exercitu Romam profectus coronam imperii ab hoc pontifice violenter extorsisset, nomenque imperatoris sibi tyrannice vindicasset: post obitum ejus Lambertum Widonis filium, ante annos undecim a Formoso papa imperatoria corona donatum, Romam vocavit, ibique synodali judicio declarari mandavit Berengarii et Arnulphi coronationes nullas esse et illegitimas, utpote quæ vi extortæ penitus sint abrogandæ: Lambertum vero, in quem Formosi papæ et successorum ejus libera vota conspirassent, legitimam et ratam

esse habendam. Hac occasione principes Italiæ a Berengario deficientes, Lambertum pro rege et imperatore agnoverunt. Cumque ex Romanis plurimi Berengario saverent, sique contra Lambertum adhererent, Joannes papa non satis tutum se judicans si Romæ maneret, profectus est Ravennam, ibique acta Stephani contra Formosum per synodum irrita reddidit, hisque turbulentissimis temporibus velut alter Jeremias a Deo missus, evulsit, dissipavit et destruxit ea omnia quæ a prædecessore Stephano male plantata atque pessime ædificata fuerant. Sedit annos tres, et dies quindecim (al., quinque): obiit anno Domini 905. Sepultus est apud Sanctum Petrum præ foribus ante portam dictam Guidoneam. In cujus sepulcro sculptum erat epitaphium, quod recitat Baronius anno 905.

(a) Rectius 808. Vide Pagium ad hunc an.

JOANNIS PAPÆ IX EPISTOLÆ.

(Mansi ibid.)

EPISTOLA PRIMA

AD HERIVEUM ARCHIEPISCOPUM RHEMENSEM.

Rescriptum domini Joannis papæ ad consulta Herivei Rhemorum archiepiscopi de Northmannis nuper ad fidem conversis, quorum alii baptizati fuerant, et rebaptizati, et post baptismum gentiliter vixerant: qualiter illis consulendum sit; ubi demum habetur absolutio sui suorumque.

JOANNES episcopus, servus servorum Dei, reverentissimo confratri nostro HERIVEO Rhemorum archiepiscopo.

Vestræ fraternitatis, vestræque reverendæ sanctitatis mellifluas litteras libentissime suscipientes, ac diligentissime pertractantes: et tristes admodum, et vehementer exstitimus exsultantes. Mœrentes itaque de tantis calamitatibus tantisque pressuris atque angustiis, non solum paganorum, verum etiam Christianorum in vestris partibus (ut vestrarum assertio litterarum edocet) accidentibus: gaudentes siquidem de ipsa agente Northmannorum, quæ ad fidem, divina inspirante clementia, conversa, olim